

Βρυξέλλες, 31.1.2020
COM(2020) 43 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

**ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΣΟΦΩΝ ΥΨΗΛΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ**

Εισαγωγή

Στα συμπεράσματά του της 5ης Δεκεμβρίου 2019 σχετικά με την ενίσχυση της ευρωπαϊκής χρηματοοικονομικής αρχιτεκτονικής για την ανάπτυξη, το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ) να αναλάβουν δράση σύμφωνα με σειρά συστάσεων που διατυπώθηκαν από την ομάδα σοφών υψηλού επιπέδου¹ (ομάδα σοφών). Στις συστάσεις αναλύονται τα βήματα που πρέπει να γίνουν προκειμένου να καταστεί περισσότερο ευέλικτο και αποτελεσματικό το πλαίσιο για τις εξωτερικές επενδύσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, το Συμβούλιο κάλεσε συγκεκριμένα την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΕΥΕΔ να του υποβάλουν έκθεση έως τα τέλη Ιανουαρίου του 2020 σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής χρηματοοικονομικής αρχιτεκτονικής για τη βιώσιμη ανάπτυξη². Στόχος της παρούσας έκθεσης είναι να παρουσιάσει, για καθένα από τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, τον τρόπο με τον οποίο οι υπηρεσίες της Επιτροπής και η ΕΥΕΔ, στηρίζοντας τον Υπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας / Αντιπρόεδρο της Επιτροπής (Υπατος Εκπρόσωπος / Αντιπρόεδρος — ΥΕ/ΑΠ), σκοπεύουν να διασφαλίσουν την κατάλληλη παρακολούθηση.

Στα συμπεράσματά του, το Συμβούλιο συμφώνησε με τη διαπίστωση της ομάδας σοφών ότι είναι αναγκαίο να καταστεί η ευρωπαϊκή χρηματοοικονομική αρχιτεκτονική πιο ισχυρή, ευέλικτη, ολοκληρωμένη, συνεκτική και πολιτικά προσανατολισμένη και να ανταποκριθεί στις ανάγκες της κλιματικής αλλαγής και της ανάπτυξης, ιδίως στην Αφρική και στον γειτονικό περίγυρο. Το Συμβούλιο ενέκρινε σειρά βραχυπρόθεσμων μέτρων που προτείνονται στην έκθεση της ομάδας σοφών και περιέγραψε τη μελλοντική πορεία προς την προετοιμασία πολιτικού προβληματισμού σχετικά με μια πιθανή θεσμική μεταρρύθμιση³. Στα συμπεράσματά του, το Συμβούλιο τόνισε καταρχάς την ανάγκη τα κράτη μέλη της ΕΕ, σε συνεργασία με τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και την ΕΥΕΔ, να δράσουν με σκοπό τη βελτίωση του συντονισμού των θέσεων της ΕΕ στα πολυμερή φόρουμ και στους οργανισμούς για την ανάπτυξη, με στόχο να έχουν ενιαία και ισχυρή φωνή ως ΕΕ.

Όπως περιγράφεται στην παρούσα έκθεση παρακολούθησης και βάσει των συμπερασμάτων του Συμβουλίου, προσδιορίστηκαν τρεις βασικοί τομείς που επιδέχονται βελτίωση: i) ο συντονισμός και η συνοχή μεταξύ των φορέων του αναπτυξιακού τομέα· ii) η επικοινωνία και προβολή· και iii) η ικανότητα, η επιχειρησιακή εφαρμογή και ο εσωτερικός συντονισμός. Πολλές από τις συνιστώμενες ενέργειες έχουν ήδη δρομολογηθεί σε όλους τους προαναφερθέντες τομείς μέσω διαφόρων στρατηγικών, πολιτικών και επιχειρησιακών δράσεων ή αναμένεται να υλοποιηθούν μέσω του προτεινόμενου Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας (ΜΓΑΔΣ)⁴.

Επιπλέον, στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 12ης Σεπτεμβρίου 2018⁵ με τίτλο «Προς μια πιο αποτελεσματική χρηματοοικονομική αρχιτεκτονική για επενδύσεις εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης»

¹ https://www.consilium.europa.eu/media/40967/efad-report_final.pdf

² Σημείο 25 των [συμπερασμάτων του Συμβουλίου σχετικά με την ενίσχυση της ευρωπαϊκής χρηματοοικονομικής αρχιτεκτονικής για την ανάπτυξη](#)

³ <https://www.consilium.europa.eu/el/press/press-releases/2019/12/05/financial-architecture-for-development-council-adopts-conclusions-on-the-way-forward/>

⁴ https://eur-lex.europa.eu/procedure/EL/2018_243#

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0644&from=EN>

επαναλαμβάνεται ότι η ΕΕ οφείλει να επιδείξει «ευελιξία και ετοιμότητα ως προς την προσαρμογή και την περαιτέρω ανάπτυξη των χρηματοδοτικών μέσων και εργαλείων πολιτικής για επενδύσεις εκτός της ΕΕ, εμπλουτίζοντας με τον τρόπο αυτό την παραδοσιακή της εργαλειοθήκη αναπτυξιακής συνεργασίας, με σκοπό την τήρηση των φιλόδοξων δεσμεύσεων της όσον αφορά τη βιώσιμη ανάπτυξη» και θεωρεί ότι η ανάγκη για μια πιο συνεργατική προσέγγιση συνιστά άμεση προτεραιότητα. Σε συνέχεια της ανακοίνωσης, η Επιτροπή πραγματοποίησε δύο συνεδριάσεις, τον Οκτώβριο του 2018 και τον Ιανουάριο του 2019, αντιστοίχως, που επικεντρώθηκαν στην ανάπτυξη μιας αποτελεσματικότερης χρηματοοικονομικής αρχιτεκτονικής για τις επενδύσεις εκτός της ΕΕ, και στις οποίες συμμετείχαν τα κράτη μέλη και οι οργανισμοί αναπτυξιακής χρηματοδότησης (DFI), οι διεθνείς χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί (ΔΧΟ), καθώς και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η Επιτροπή παραμένει έτοιμη να προβεί σε περαιτέρω ενέργειες, όπως περιγράφονται στην παρούσα έκθεση και επικροτεί τα συμπεράσματα του Συμβουλίου και τις συστάσεις της ομάδας σοφών σχετικά με τη δημιουργία μιας αποτελεσματικότερης χρηματοοικονομικής αρχιτεκτονικής.

Βασικός τομέας 1: Συντονισμός και συνοχή των αναπτυξιακών φορέων, προσπάθειες που έχουν αναληφθεί και πρόκειται να υλοποιηθούν από τις υπηρεσίες της Επιτροπής και την ΕΥΕΔ

Συμπέρασμα αριθ. 18 του Συμβουλίου. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΕΥΕΔ, μέσω και του δικτύου αντιπροσωπειών της ΕΕ, να εντείνουν τις προσπάθειές τους υπέρ του συντονισμού των ευρωπαϊκών φορέων αναπτυξιακής χρηματοδότησης στις χώρες εταίρους, μεταξύ άλλων μέσω κοινού πολυετούς προγραμματισμού σε επίπεδο χωρών με τα κράτη μέλη, την ανάπτυξη πλατφόρμας σε εθνικό επίπεδο, όπως προτείνεται και στην έκθεση της ομάδας προσωπικοτήτων της G20, και περιφερειακών επενδυτικών διευκολύνσεων, με την αναγνώριση άλλων πλαισίων, τη συμμετοχή όλων των σχετικών εταίρων και τη μεγιστοποίηση του αναπτυξιακού αντικτύπου και της ανάληψης ευθύνης από τη χώρα εταίρο. Διευκόλυνση προς αυτό θα μπορούσε να αποτελέσει, μεταξύ άλλων, η περαιτέρω εναρμόνιση των διαφόρων πρακτικών υποβολής εκθέσεων σε όλους τους σχετικούς φορείς αναπτυξιακής χρηματοδότησης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ο Ύπατος Εκπρόσωπος / Αντιπρόεδρος, με τη στήριξη της ΕΥΕΔ και των αντιπροσωπειών της ΕΕ, εργάζονται για την ενίσχυση και την προώθηση του συντονισμού μεταξύ των διαφόρων ευρωπαϊκών φορέων αναπτυξιακής χρηματοδότησης στις χώρες εταίρους.

Παράδειγμα αυτής της προσπάθειας είναι το Εξωτερικό Επενδυτικό Σχέδιο (ΕΕΣ) της ΕΕ, το οποίο δρομολογήθηκε το 2017. Το ΕΕΣ αξιοποιεί την επιτυχή υλοποίηση των συνδυαστικών πράξεων και αποτελεί βασικό εργαλείο της ΕΕ για την ενθάρρυνση της βιώσιμης ανάπτυξης και για την περαιτέρω τόνωση των επενδύσεων σε χώρες εταίρους στις χώρες της Γειτονίας της ΕΕ και στην υποσαχάρια Αφρική. Η Επιτροπή έχει αρχίσει να αναπτύσσει μια νέα γενιά χρηματοδοτικών μέσων στη βάση του επιμερισμού του κινδύνου (μέσω εγγυήσεων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ) προκειμένου να προσελκύσει σημαντικά πρόσθετα κεφάλαια, τόσο από δημόσιους όσο και από ιδιώτες επενδυτές. Το ΕΕΣ συγκεντρώνει τους φορείς εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ (Επιτροπή,

Υπατος Εκπρόσωπος / Αντιπρόεδρος και αντιπροσωπείες της ΕΕ), τα κράτη μέλη και τις πρεσβείες τους, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τον ιδιωτικό τομέα, ενώ παράλληλα συμβάλλει στην εκπλήρωση των στόχων της συμμαχίας Αφρικής–Ευρώπης για βιώσιμες επενδύσεις και θέσεις εργασίας⁶ και της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας.

Το ΕΕΣ αποτελείται από τρεις πυλώνες. Ο πρώτος πυλώνας (πυλώνας Ι) είναι η χρηματοδότηση. Με τη χρήση δημοσιονομικών εγγυήσεων, η ΕΕ κατανέμει τον κίνδυνο, ενώ με τα συνδυαστικά έργα, η ΕΕ καλύπτει μέρος των δαπανών για αναπτυξιακά έργα, συνδυάζοντας τη χρηματοδοτική στήριξη (επιχορηγήσεις) της ΕΕ με δάνεια ή ίδια κεφάλαια ή εγγυήσεις από άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς χρηματοδότες.

Ο δεύτερος πυλώνας του σχεδίου (πυλώνας ΙΙ) είναι η τεχνική βοήθεια. Με την εν λόγω βοήθεια χρηματοδοτούνται εμπειρογνώμονες οι οποίοι συμβάλλουν στην ανάπτυξη νέων έργων, διευκολύνουν τοπικές επιχειρήσεις και επιχειρήσεις της ΕΕ να καταρτίσουν επιχειρηματικά σχέδια και στηρίζουν τις κυβερνήσεις στην εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων. Προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι επενδύσεις, η ΕΕ παρέχει τεχνική βοήθεια για τη στήριξη της εφαρμογής των εγγυήσεων και την προετοιμασία έργων ικανών να λάβουν τραπεζική χρηματοδότηση. Επιπλέον, η τεχνική βοήθεια διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην ενίσχυση της ικανότητας των δημόσιων οργανισμών να βελτιώσουν το επενδυτικό κλίμα. Από το 2017 η ΕΕ, στο πλαίσιο του ΕΕΣ, έχει κινητοποιήσει περισσότερα από 500 εκατ. EUR σε τεχνική βοήθεια για να στηρίξει τον καθορισμό και τη βελτίωση της ποιότητας βιώσιμων έργων στο πλαίσιο των εγγυητικών και συνδυαστικών πράξεων.

Ο τελευταίος πυλώνας του σχεδίου (πυλώνας ΙΙΙ) είναι η στήριξη του επενδυτικού κλίματος. Η ΕΕ έχει αναπτύξει στενή συνεργασία με τις κυβερνήσεις των χωρών εταίρων προκειμένου να τις βοηθήσει να βελτιώσουν τις συνθήκες πλαισίωσης τις οποίες λαμβάνουν υπόψη τους οι επενδυτές όταν προβαίνουν σε οικονομικές εκτιμήσεις και λαμβάνουν τις οικονομικές αποφάσεις τους. Η ΕΕ διευκολύνει επίσης τις επαφές μεταξύ κυβερνήσεων, επιχειρήσεων και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων για τη συζήτηση των επενδυτικών προκλήσεων.

Η πρόταση για τον ΜΓΑΔΣ στοχεύει στην ενσωμάτωση ορισμένων υφιστάμενων μέσων εξωτερικής χρηματοδότησης σε ένα ενιαίο μέσο το οποίο, μέσω κοινών διαδικασιών και κοινής διακυβέρνησης, θα εναρμονίσει τις αναπτυξιακές πρακτικές και θα ενισχύσει τη συνοχή της πολιτικής. Οι δημοσιονομικές εγγυήσεις θα προγραμματιστούν, για πρώτη φορά, παράλληλα με όλες τις άλλες μορφές βοήθειας (το άρθρο 12 παράγραφος 1 του προτεινόμενου κανονισμού για τον ΜΓΑΔΣ ορίζει ότι *«η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού διενεργείται για τα γεωγραφικά προγράμματα μέσω πολυετών κρατικών και πολυκρατικών ενδεικτικών προγραμμάτων»*). Επιπλέον, στην πρόταση προβλέπεται και η απόδοση σημαντικότερου ρόλου στον κοινό προγραμματισμό. Το άρθρο 10 παράγραφος 2 στοιχείο β) προβλέπει ότι *«Ο κοινός προγραμματισμός είναι η προτιμώμενη προσέγγιση για τον προγραμματισμό των χωρών. Ο κοινός προγραμματισμός είναι ανοικτός σε άλλους χορηγούς κατά περίπτωση»*.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής και η ΕΥΕΔ ενθαρρύνουν τον κοινό προγραμματισμό ως μέσο γεφύρωσης του χάσματος μεταξύ της Ένωσης, των κρατών μελών της και των αναπτυξιακών

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:52018DC0643>

εταίρων της ΕΕ όσον αφορά την υλοποίηση της αναπτυξιακής στήριξης σε χώρες εταίρους, με στόχο τη μεγιστοποίηση του αντικτύπου της εξωτερικής δράσης της ΕΕ. Ο κοινός προγραμματισμός θα είναι η προτιμώμενη επιλογή στο πλαίσιο του κανονισμού για τον ΜΓΑΔΣ. Ο σκοπός περιλαμβάνει την ανάπτυξη μιας συνεργατικής προσέγγισης με τα κράτη μέλη όσον αφορά την υλοποίηση του πυλώνα ΙΙΙ του ΕΕΣ για την περαιτέρω εμβάθυνση του συντονισμού και των συνεργειών σε δράσεις που προγραμματίζονται ή βρίσκονται σε εξέλιξη, καθώς και για τη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος, την αξιοποίηση τοπικών μηχανισμών συντονισμού και των ειδικών τομέων εμπειρογνώσιας και δικτύων των κρατών μελών, όπως για παράδειγμα στο πλαίσιο της πλατφόρμας βιώσιμης ανάπτυξης των επιχειρήσεων της Αφρικής (SB4A). Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην κινητοποίηση ευρωπαϊκών εταιρειών, εμπορικών επιμελητηρίων, οργανισμών προώθησης του εμπορίου και των επενδύσεων, αναπτυξιακών οργανισμών και οργανισμών αναπτυξιακής χρηματοδότησης. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι η ΕΕ είναι ο μεγαλύτερος εταίρος του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας όσον αφορά την παροχή τεχνικής βοήθειας σε αναπτυσσόμενες χώρες ως συνδρομή για την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ). Η προβολή της ΕΕ σε αυτόν τον τομέα θα πρέπει να βελτιωθεί.

Από το 2006 εννέα επενδυτικές διευκολύνσεις⁷ για τις συνδυαστικές πράξεις έχουν αξιοποιηθεί ως μηχανισμοί για την κινητοποίηση πρόσθετης χρηματοδότησης για την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της ΕΕ. Τα διοικητικά συμβούλιά τους, των οποίων προεδρεύει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, απαρτίζονται από εκπροσώπους της Επιτροπής, του Υπατου Εκπροσώπου / Αντιπροέδρου και των κρατών μελών (με τους DFI ως παρατηρητές), συγκεντρώνοντας έτσι τους ενδιαφερόμενους φορείς για την περαιτέρω εναρμόνιση σε επίπεδο πολιτικής και επενδυτικών συμφερόντων. Από το 2007, οι εν λόγω περιφερειακές επενδυτικές διευκολύνσεις μόχλευσαν περισσότερα από 50 δισ. EUR, με τη συνεισφορά της ΕΕ να ανέρχεται περίπου σε 4,5 δισ. EUR, καθιστώντας δυνατή τη χρηματοδότηση εκατοντάδων έργων που εστιάζουν κυρίως στους τομείς της ενέργειας, του περιβάλλοντος και των μεταφορών. Επιπλέον, ο συνδυασμός μέσων συνεισέφερε στη στήριξη μεταρρυθμίσεων που είναι σε εξέλιξη σε πολλές από τις χώρες και τους τομείς όπου εφαρμόστηκε, καθώς οι υλικές επενδύσεις συνοδεύτηκαν από συζητήσεις σε επίπεδο πολιτικής, τεχνική βοήθεια και συμβουλευτικές υπηρεσίες.⁸

Ένα παράδειγμα περιφερειακού επενδυτικού μηχανισμού είναι το πλαίσιο επενδύσεων για τα Δυτικά Βαλκάνια (WBIF) που εγκαινιάστηκε το 2009 και λειτουργεί ως περιφερειακή πλατφόρμα για έξι χώρες και διευκολύνει την επικοινωνία μεταξύ της ΕΕ, των ΔΧΙ, των κρατών μελών, άλλων δωρητών και χωρών εταίρων, στο πλαίσιο μιας ενιαίας πλατφόρμας με σκοπό τη συζήτηση, δύο φορές ετησίως, των στρατηγικών προτεραιοτήτων στην περιοχή καθώς και ενός μοναδικού, ιεραρχημένου διαύλου επενδύσεων. Η προστιθέμενη αξία του έγκειται στο ότι διασφαλίζει την εναρμόνιση των δραστηριοτήτων επικοινωνίας και υποβολής εκθέσεων μεταξύ των διαφόρων εταίρων (π.χ. μέσω έκθεσης παρακολούθησης, της ετήσιας έκθεσης του πλαισίου επενδύσεων για

⁷ Καταπιστευματικό ταμείο υποδομών της ΕΕ για την Αφρική, επενδυτική πλατφόρμα για την Αφρική, επενδυτική διευκόλυνση για την Ασία, επενδυτική διευκόλυνση για την Κεντρική Ασία, επενδυτική διευκόλυνση για τον Ειρηνικό, επενδυτική διευκόλυνση για τη Λατινική Αμερική, επενδυτική διευκόλυνση για την Καραϊβική, ταμείο επενδύσεων γειτονίας και πλαίσιο επενδύσεων για τα Δυτικά Βαλκάνια.

⁸ Evaluation of Blending Final Report, Δεκέμβριος 2016, βλέπε υποσημείωση αριθ. 12 κατωτέρω.

τα Δυτικά Βαλκάνια, της διαχείρισης του ιστοτόπου του WBIF). Το πλαίσιο επενδύσεων για τα Δυτικά Βαλκάνια χρηματοδοτεί την προετοιμασία και την υλοποίηση έργων υποδομής προτεραιότητας στα Δυτικά Βαλκάνια μέσω επιχορηγήσεων από τον προϋπολογισμό της Ένωσης και από 20 διμερείς δωρητές, μέσω δανείων από τα συμμετέχοντα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, καθώς και μέσω εθνικής χρηματοδότησης. Από το 2009, το πλαίσιο επενδύσεων για τα Δυτικά Βαλκάνια έχει στηρίξει 172 έργα εκτιμώμενης αξίας 18,3 δισ. EUR, ενώ έχει επίσης διαθέσει 1 δισ. EUR σε επιχορηγήσεις⁹.

Αξιοποιώντας τις επιτυχίες των περιφερειακών επενδυτικών διευκολύνσεων και λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις της ομάδας προσωπικοτήτων της G20 για την παγκόσμια δημοσιονομική διακυβέρνηση, η Επιτροπή θα συνεχίσει να εργάζεται μέσω των περιφερειακών επιχειρησιακών συμβουλίων, όπως προβλέπονται στην πρόταση του ΜΓΑΔΣ, τα οποία διευκολύνουν την επικοινωνία μεταξύ όλων των σχετικών εταίρων, μεγιστοποιώντας με αυτόν τον τρόπο τον αναπτυξιακό αντίκτυπο και την ανάληψη ιδίας ευθύνης της χώρας εταίρου. Τα εν λόγω περιφερειακά επιχειρησιακά συμβούλια θα γνωμοδοτούν σχετικά με τις δημοσιονομικές εγγυήσεις και τις συνδυαστικές πράξεις που προτείνονται από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εταίρους στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη + (ETBA+) για την περίοδο μετά το 2020

¹⁰.

Στο επίπεδο του ΜΓΑΔΣ συνολικά, ο ρόλος της επιτροπής γειτονίας, ανάπτυξης και διεθνούς συνεργασίας θα συμβάλει στην ενίσχυση ενός «ενωσιακού κέντρου πολιτικής», φέρνοντας σε επαφή την Επιτροπή με τα κράτη μέλη με σκοπό τη συζήτηση βασικών αποφάσεων που αφορούν τα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα, σχέδια δράσης και μέτρα¹¹. Κατά περίπτωση και εφόσον κρίνεται σκόπιμο, θα καλούνται να γνωμοδοτήσουν και άλλοι εταίροι στο πλαίσιο της διαδικασίας προγραμματισμού. Επιπλέον, τα συμβούλια διακυβέρνησης του ETBA+ θα γνωμοδοτούν σχετικά με τον γενικό στρατηγικό προσανατολισμό.

Οι αντιπροσωπείες της ΕΕ μπορούν να διευκολύνουν τη δημιουργία εθνικών πλατφορμών και μπορούν να λειτουργήσουν ως εστιακοί πόλοι, ενεργώντας σε τακτική διαβούλευση με τα κράτη μέλη και τους οικείους DFI, τους τοπικούς ενδιαφερόμενους φορείς, τους ΔΧΟ και (κατά περίπτωση) τις κυβερνήσεις. Επιπλέον, ο πυλώνας III του ΕΕΣ δίνει έμφαση στις κανονιστικές μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος. Οι σχετικές εργασίες βασίζονται σε δομημένο διάλογο με τον ιδιωτικό τομέα ώστε να ληφθεί υπόψη η οπτική του όσον αφορά τους επιχειρηματικούς φραγμούς και τις μεταρρυθμίσεις προτεραιότητας.

Η Επιτροπή θα εργαστεί επίσης ώστε να διασφαλιστεί η αποδοχή εκ μέρους όλων των σχετικών φορέων και ενδιαφερομένων και θα βοηθήσει τις χώρες να αναπτύξουν ολοκληρωμένα εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια, που είναι σημαντικά για τη χαρτογράφηση όλων των διαθέσιμων χρηματοδοτικών πόρων [επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια (ΕΑΒ), επενδύσεις, εγχώριοι πόροι,

⁹ https://wbif.eu/storage/app/media/Library/1.%20Governance/WBIF%20at%20a%20Glance%20Final_Nov19.pdf

¹⁰ Τα περιφερειακά επιχειρησιακά συμβούλια του ETBA+ προβλέπεται να συγκροτηθούν για τις ακόλουθες περιφέρειες, κατά τα οριζόμενα στον προτεινόμενο κανονισμό για τον ΜΓΑΔΣ: Χώρες Γειτονίας· Υποσαχάρια Αφρική· Ασία και Ειρηνικός· Βόρεια και Νότια Αμερική και Καραϊβική. Για τη διακυβέρνηση των πόρων από τον Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας III που θα χρησιμοποιηθούν μέσω του ETBA+, θα αξιοποιηθούν οι υφιστάμενες δομές του πλαισίου επενδύσεων για τα Δυτικά Βαλκάνια.

¹¹ Βλέπε κεφάλαιο I της πρότασης κανονισμού για τον ΜΓΑΔΣ («Προγραμματισμός»).

εμβάσματα κ.λπ.], μεγιστοποιώντας τον αναπτυξιακό αντίκτυπο και διασφαλίζοντας την ανάληψη ίδιας ευθύνης της χώρας εταίρου. Με τον τρόπο αυτόν θα διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των εν λόγω πλατφορμών.

Συμπέρασμα αριθ. 19 του Συμβουλίου. ΚΑΛΕΙ την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενισχύσει την υπάρχουσα ικανότητά της για αναπτυξιακή χρηματοδότηση ώστε να αξιολογεί τη συνέπεια που έχουν τα έργα και οι επενδυτικές προτάσεις έναντι των πολιτικών της ΕΕ σύμφωνα με τις αρμοδιότητές της.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνεχίζει να εργάζεται για την ενίσχυση της ικανότητάς της για αναπτυξιακή χρηματοδότηση ώστε να αξιολογεί τις προτάσεις επενδυτικών προγραμμάτων και την ευθυγράμμισή τους με τις πολιτικές της ΕΕ.

Ωστόσο, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η σημαντική αύξηση των εγγυήσεων που καλείται να διαχειριστεί η ίδια στο πλαίσιο του ΕΤΒΑ+ ενδέχεται να απαιτήσει περαιτέρω στρατηγική ανακατανομή, ενδεχομένως μάλιστα και αύξηση, των ανθρώπινων πόρων της, ορισμένων κατηγοριών προσωπικού και σχετικών επαγγελματικών προφίλ, ώστε να ενισχυθεί η ικανότητα των σχετικών τομέων εργασίας και να διασφαλιστεί κατάλληλη καθοδήγηση σε επίπεδο πολιτικής προκειμένου να διατηρηθούν επαρκείς δεσμοί μεταξύ των επενδύσεων που λαμβάνουν στήριξη από την ΕΕ, των μεταρρυθμίσεων σε επίπεδο πολιτικής που προωθούνται από την ΕΕ στις χώρες εταίρους και των σχετικών προσπαθειών ανάπτυξης ικανοτήτων.

Την περίοδο 2014-2020, η Επιτροπή είχε την εποπτεία της εντολής εξωτερικής χρηματοδότησης της ΕΤΕπ (με τη δημοσιονομική εγγύηση να καλύπτει έως και 32,3 δισ. EUR) και έθεσε σε λειτουργία το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΤΒΑ) το οποίο περιλάμβανε 28 εγκεκριμένες δημοσιονομικές εγγυήσεις, συνολικής κάλυψης 1,5 δισ. EUR. Χάρη στο συγκεκριμένο νέο μέσο, η Επιτροπή ανέπτυξε εσωτερική εμπειρογνωσία όσον αφορά την αξιολόγηση των προτάσεων επενδυτικών προγραμμάτων. Για την περίοδο μετά το 2020, προτείνεται σημαντική αύξηση της χρήσης δημοσιονομικών εγγυήσεων με σκοπό τη συγκέντρωση μεγαλύτερου όγκου ιδιωτικών επενδύσεων για τη στήριξη των στόχων πολιτικής της ΕΕ. Στο πλαίσιο του ΕΤΒΑ+, η Επιτροπή σχεδιάζει να συνεργαστεί με διάφορα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, παρέχοντας δημοσιονομικές εγγυήσεις της τάξης των 45 δισ. EUR, οι οποίες θα μπορούσαν να καλύψουν επενδύσεις ύψους έως και 500 δισ. EUR σε έργα αναπτυξιακής χρηματοδότησης. Επιπλέον, η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρέχει συνδυαστικές συνεισφορές σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εταίρους, όπως επιχορηγήσεις τεχνικής βοήθειας, επενδυτικές επιχορηγήσεις και επιχειρηματικά κεφάλαια.

Εν προκειμένω, αξίζει να σημειωθεί ότι οι συνδυαστικοί μηχανισμοί της Επιτροπής έλαβαν ελπιδοφόρα αξιολόγηση από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, το 2016,¹² και από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, το 2014, που δημοσίευσε θετική έκθεση σχετικά με τον συνδυασμό μέσων¹³.

¹²Analysis for Economic Decisions (ADE), Bhul-Nielsen et al., *Evaluation of Blending*, (Δεκέμβριος 2016) https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/evaluation-blending-volume1_en.pdf

¹³ Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, *Η αποτελεσματικότητα του συνδυασμού επιχορηγήσεων από περιφερειακές επενδυτικές διευκολύνσεις με δάνεια από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την υποστήριξη*

Σύμφωνα με την αξιολόγηση, ο συνδυασμός μέσων παρείχε στην ΕΕ τη δυνατότητα να συμμετάσχει σε μεγαλύτερο βαθμό και με στρατηγικό πλεονέκτημα — ιδίως για τη στήριξη μεγάλων έργων υποδομής και τη συνεργασία με χώρες σε στάδιο μετάβασης σε καθεστώς μεσαίου εισοδήματος. Ο συνδυασμός μέσων απέφερε, σε πολλές περιπτώσεις, σημαντική προστιθέμενη αξία τόσο στην αναπτυξιακή συνεργασία της ΕΕ που βασίζεται στις επιχορηγήσεις όσο και στις δανειοδοτικές πράξεις των ΔΧΟ. Επιπλέον, η πρώτη αξιολόγηση του ΕΤΒΑ βρίσκεται επί του παρόντος σε εξέλιξη, κατ' εφαρμογή του άρθρου 17 του κανονισμού για το ΕΤΒΑ¹⁴.

Η Επιτροπή κινητοποιεί επιπλέον πόρους για την ενίσχυση της τεχνογνωσίας της στον τομέα της αναπτυξιακής χρηματοδότησης, κυρίως όσον αφορά τη στήριξη των επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα, τόσο στην έδρα της όσο και στις αντιπροσωπείες της ΕΕ, προκειμένου να διασφαλίσει την εκπλήρωση της υποχρέωσής της να προστατεύει τον προϋπολογισμό της Ένωσης, ενισχύοντας ταυτόχρονα τον αναπτυξιακό αντίκτυπο των ενωσιακών κονδυλίων συνεργασίας. Επιπλέον, η Επιτροπή ενισχύει την ικανότητα και τη χρηματοδοτική εμπειρογνωσία της, διευρύνοντας την κατάρτιση του προσωπικού της σε θέματα αναπτυξιακής χρηματοδότησης και δημοσιονομικής διαχείρισης έργων, καθώς και αναβαθμίζοντας περαιτέρω τις δεξιότητες του προσωπικού της που ειδικεύεται στις νομικές, χρηματοοικονομικές και δημοσιονομικές ιδιαιτερότητες των χρηματοδοτικών μέσων. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει επίσης να φιλοξενεί εμπειρογνώμονες αποσπασμένους από ΔΧΟ, οι οποίοι ειδικεύονται στην παρακολούθηση των παραμέτρων κινδύνου των πράξεων. Η ενισχυμένη αυτή ικανότητα θα βοηθήσει την Επιτροπή να προστατεύσει καλύτερα τον προϋπολογισμό της ΕΕ και να διαχειριστεί καλύτερα την προβλεπόμενη αύξηση των ανοιγμάτων που θα καλύπτονται από δημοσιονομικές εγγυήσεις μετά το 2020.

Επιπλέον, η Επιτροπή σε συνεργασία με τους εμπειρογνώμονες των ΔΧΟ/DFI και άλλους εταίρους, βρίσκεται σε διαδικασία ανάπτυξης ειδικού λογισμικού που θα βοηθήσει στη μοντελοποίηση των κινδύνων, στο πλαίσιο της εγγύησης του ΕΤΒΑ+, αφενός με την αναγνώριση των συγκεκριμένων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι αναπτυσσόμενες χώρες και οι χώρες σε μεταβατικό στάδιο, και αφετέρου με την αξιοποίηση των στοιχείων της βάσης δεδομένων κινδύνου για τις παγκόσμιες αναδυόμενες αγορές. Το λογισμικό αναμένεται να τεθεί στη διάθεση μιας ενισχυμένης ομάδας επαγγελματιών της διαχείρισης κινδύνων που θα αποσπαστούν στην Επιτροπή (ομάδα τεχνικής αξιολόγησης εγγυήσεων +, GTAG+). Η παροχή συμβουλών από εμπειρογνώμονες όσον αφορά το προφίλ κινδύνου και τις αποζημιώσεις των εγγυήσεων θα ενισχύσει την ικανότητα της Επιτροπής να καθορίζει τα προς εγγύηση χαρτοφυλάκια επενδυτικών έργων. Επιπλέον, αναμένεται να προσληφθεί και να τεθεί επικεφαλής της GTAG+ κάποιος πεπειραμένος επαγγελματίας στη διαχείριση κινδύνων.

Τέλος, έχουν καταρτιστεί προγράμματα κατάρτισης για τις αντιπροσωπείες της ΕΕ σχετικά με τις δημοσιονομικές εγγυήσεις και τη χρήση καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων, τα οποία βελτιώνονται περαιτέρω προκειμένου να υλοποιηθούν σύμφωνα με τις προτεραιότητες του νέου δημοσιονομικού κύκλου 2021-2027.

των εξωτερικών πολιτικών της ΕΕ, (2014)

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR14_16/SR14_16_EL.pdf

¹⁴ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2017.249.01.0001.01.ELL

Συμπέρασμα αριθ. 20 του Συμβουλίου. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι είναι ανάγκη για τα κράτη μέλη της ΕΕ να ενισχύσουν, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τους υπάρχοντες μηχανισμούς και, εφόσον απαιτείται, να εργαστούν για τη βελτίωση του συντονισμού των θέσεων της ΕΕ σε πολυμερή βήματα διαλόγου και οργανισμούς για την ανάπτυξη, με στόχο να δώσουν μεγαλύτερη συνοχή στη φωνή τους ως ΕΕ. Μεταξύ αυτών, θα πρέπει να περιλαμβάνεται και ο συντονισμός των θέσεων σε ζητήματα στρατηγικής σημασίας, ιδίως στο συμβούλιο της ΕΤΑΑ.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ο Ύπατος Εκπρόσωπος / Αντιπρόεδρος συμφωνούν ότι η επιρροή της Ευρώπης σε πολυμερή φόρουμ και οργανισμούς για την ανάπτυξη είναι ισχυρότερη όταν η ΕΕ μιλά με μία συνεκτική φωνή. Ο κοινός προγραμματισμός έχει αποδειχθεί αποτελεσματικός και θα ενισχυθεί στο πλαίσιο του ΜΓΑΔΣ, όπου προκρίνεται ο κοινός προγραμματισμός ως «η προτιμώμενη προσέγγιση»¹⁵.

Προκειμένου να δομηθεί ο συντονισμός της ΕΕ με βάση τους στόχους και τις προτεραιότητες πολιτικής της ΕΕ και να ενθαρρυνθούν συλλογικές συζητήσεις που μπορούν να στηρίξουν τη συνοχή των ευρωπαϊκών θέσεων στους διάφορους ΔΧΟ και στις πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης (ΠΤΑ), θα μπορούσε να προταθεί η διεξαγωγή ετήσιας συνεδρίασης με σκοπό να έρθουν σε επαφή οι διάφοροι εκπρόσωποι και ενδιαφερόμενοι φορείς από:

- τα κράτη μέλη, τα οποία και εκπροσωπούν στα διοικητικά συμβούλια των ΔΧΟ/ΠΤΑ, δηλ. οι εκτελεστικοί διευθυντές,
- τα αρμόδια υπουργεία των κρατών μελών της ΕΕ (δηλ. οι υπουργοί Εξωτερικών/Ανάπτυξης και Οικονομικών),
- τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής / την ΕΥΕΔ

Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμη την ενίσχυση της χρήσης των ομάδων εργασίας του Συμβουλίου ή άλλων επιτροπών ως δομημένου διαύλου για τον συντονισμό των κρατών μελών επί στρατηγικών θεμάτων που ενδιαφέρουν τους πολυμερείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Η προηγούμενη εμπειρία όσον αφορά τον Όμιλο της Παγκόσμιας Τράπεζας, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) ή την Ασιατική Τράπεζα Επενδύσεων και Υποδομών (ΑΙΙΒ), όπου πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις για τον συντονισμό των θέσεων στο πλαίσιο της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής (ΟΔΕ) και της υποομάδας της για το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (SCIMF), θα μπορούσε να διευρυνθεί.

Οι αντιπροσωπείες της ΕΕ σε πόλεις που φιλοξενούν πολυμερείς οργανισμούς και ΔΧΟ/ΠΤΑ μπορούν επίσης να διαδραματίσουν κάποιον ρόλο, μέσω της τακτικής σύγκλησης συντονιστικών συνεδριάσεων με Ευρωπαίους εκτελεστικούς διευθυντές ή άλλους αρμόδιους εκπροσώπους των κρατών μελών της ΕΕ, έτσι ώστε να εξεταστούν και να ευθυγραμμιστούν καλύτερα οι ευρωπαϊκές θέσεις στο πλαίσιο των διοικητικών συμβουλίων.

¹⁵ Άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο β).

Συμπέρασμα αριθ. 21 του Συμβουλίου. ΚΑΛΕΙ την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συγκεντρώνει τακτικά τους Ευρωπαίους εταίρους χρηματοδότησης και υλοποίησης της ανάπτυξης προκειμένου να προωθούν την εναρμόνιση των στρατηγικών και των προσεγγίσεων της αναπτυξιακής χρηματοδότησης.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής, σε συνεργασία με την ΕΥΕΔ, και μέσω των αντιπροσωπειών της ΕΕ, εργάζονται για να προαγάγουν την εναρμόνιση των στρατηγικών και των προσεγγίσεων μεταξύ των Ευρωπαίων εταίρων αναπτυξιακής χρηματοδότησης και υλοποίησης.

Η χρήση πλατφορμών, όπως είναι η πλατφόρμα της ΕΕ για τον συνδυασμό μέσων στην εξωτερική συνεργασία (EUBEC)¹⁶, το δίκτυο επαγγελματιών και οι συνεδριάσεις τεχνικής αξιολόγησης των συνδυαστικών πλατφορμών, αποσκοπεί σε όλες τις περιπτώσεις στη συγκέντρωση βασικών διεθνών και ευρωπαϊκών DFI με στόχο να συζητηθούν βέλτιστες πρακτικές, εξελισσόμενες προσεγγίσεις και τρόποι βελτίωσης του συντονισμού προς όφελος της εξωτερικής συνεργασίας της ΕΕ. Πέραν των εξαμηνιαίων συνεδριάσεων μεταξύ ΔΝΤ–Παγκόσμιας Τράπεζας, συναφείς οργανισμοί όπως ο Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας, το ΔΝΤ, η ΕΤΑΑ, η ΕΤΕπ, η Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (AfDB), η Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης (ADB), η Διαμερικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (IDB), καθώς και οι αναπτυξιακοί οργανισμοί των κρατών μελών της ΕΕ συμμετέχουν συνήθως στις εν λόγω συνεδριάσεις, οι οποίες πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους σε διαφορετικές τοποθεσίες. Επιπλέον, η Επιτροπή επεκτείνει τον διάλογο και σε νέες αναπτυξιακές τράπεζες, όπως η Ασιατική Τράπεζα Επενδύσεων και Υποδομών (AIIB), η Νέα Τράπεζα Ανάπτυξης (NDB), η Ισλαμική Τράπεζα Ανάπτυξης (IsDB) κ.λπ., με σκοπό να διερευνήσει τομείς συνεργασίας και σύμπραξης.

Η Επιτροπή διεξάγει σε ετήσια βάση διαλόγους υψηλού επιπέδου με διάφορους ΔΧΟ, όπως το ΔΝΤ, η AfDB, η ADB, η IDB και ο Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας [μέσω της λεγόμενης «ενδελεχούς ανάλυσης» (Deep Dive)]. Στις 22 Ιανουαρίου 2020 η Επιτροπή συγκέντρωσε πολλούς από αυτούς τους εταίρους υψηλού επιπέδου, με την ευκαιρία της συνόδου του στρατηγικού συμβουλίου του ETBA, και σχεδιάζει να τους συγκεντρώσει εκ νέου τον Μάρτιο, στο πλαίσιο της επικείμενης διάσκεψης του ΕΕΣ. Ο επίτροπος που είναι αρμόδιος για τη διεύρυνση και την πολιτική γειτονίας συγκαλεί ετήσια συνεδρίαση υψηλού επιπέδου για την ενίσχυση της συνεργασίας με την ΕΤΕπ, την ΕΤΑΑ, το ΔΝΤ, την Παγκόσμια Τράπεζα και τον Διεθνή Οργανισμό Χρηματοδότησης (ΔΟΧ), μέλος του Ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας. Η εν λόγω πρωτοβουλία ενίσχυσης της συνεργασίας ξεκίνησε το 2015 και έχει δώσει στους συμμετέχοντες την ευκαιρία να οργανώσουν κοινές αποστολές και κοινές δραστηριότητες στο πλαίσιο του διαλόγου πολιτικής με πολλές χώρες εταίρους σε επιλεγμένους τομείς εργασίας.

Μια άλλη πλατφόρμα που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή είναι οι κοινές συμφωνίες για την ενισχυμένη συνεργασία και τον συντονισμό. Οι κοινές συμφωνίες διευκολύνουν τη συζήτηση σε

¹⁶ Το 2011 δημιουργήθηκε μια πλατφόρμα εμπειρογνομώνων εξωτερικής συνεργασίας με γενικό στόχο τη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των ενωσιακών μηχανισμών ανάπτυξης και συνδυασμού μέσων εξωτερικής συνεργασίας, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των πολιτικών πλαισίων που καθορίζουν τις σχέσεις της ΕΕ με τις διάφορες χώρες εταίρους, ιδίως όσον αφορά τις πολιτικές ανάπτυξης, γειτονίας και διεύρυνσης της ΕΕ.

επίπεδο ανώτερων διοικητικών στελεχών, συνεδριάσεις ανά γεωγραφική περιοχή σε επιχειρησιακό και στρατηγικό επίπεδο, καθώς και θεματικές και ad hoc συνεδριάσεις που καλύπτουν διάφορους τομείς, όπως οι μεταφορές και η ψηφιοποίηση. Μέσω αυτών των συνεδριάσεων και των δράσεων προβολής, η Επιτροπή προάγει τη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και των εταίρων υλοποίησης επί κοινών στρατηγικών προτεραιοτήτων. Το κοινό σημείωμα για την ενίσχυση της συνεργασίας και του συντονισμού, το οποίο συμφωνήθηκε το 2018 μεταξύ της Επιτροπής και της ΕΤΕπ, προβλέπει τακτικές συζητήσεις σε επίπεδο ανώτερων διοικητικών στελεχών, συνεδριάσεις ανά γεωγραφική περιοχή σε επιχειρησιακό και στρατηγικό επίπεδο, καθώς και θεματικές και ad hoc συνεδριάσεις που καλύπτουν διάφορους τομείς, όπως οι μεταφορές και η ψηφιοποίηση. Στόχος είναι η ενίσχυση του συντονισμού πολιτικής με την ΕΤΕπ καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου του έργου, από τον καθορισμό έως την υλοποίηση.

Στο επίπεδο των χωρών εταίρων, οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί αναπτυξιακής χρηματοδότησης (DFI) καλούνται τακτικά να συμμετάσχουν σε αποστολές προβολής του ΕΕΣ και σε επιχειρηματικά φόρουμ. Το 2019 η ειδική ομάδα του ΕΕΣ διεξήγαγε συνολικά εννέα αποστολές προβολής, οι οποίες διοργανώθηκαν σε επιλεγμένες αφρικανικές χώρες και χώρες της Γειτονίας (Καμερούν, Ανγκόλα, Τυνησία, Ζάμπια, Κένυα, Αρμενία, Σομαλία (στην Αιθιοπία), Σενεγάλη, Σιέρα Λεόνε). Επιπλέον, για το 2020 σχεδιάζονται τουλάχιστον επτά αποστολές προβολής σε αφρικανικές χώρες και χώρες της Γειτονίας (Ουγκάντα, Ρουάντα/Μπουρούντι, Μπουρκίνα Φάσο, Μαλάουι, Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό/Κονγκό Μπραζαβίλ, Γουινέα-Μπισάου, Μοζαμβίκη/Μαδαγασκάρη). Οι εν λόγω αποστολές προβολής πραγματοποιούνται από ειδικούς σε θέματα αναπτυξιακής συνεργασίας στο πλαίσιο του ΕΕΣ από την Επιτροπή, με εμπειρογνώσια στους τομείς των οικονομικών και της επικοινωνίας, και με την ισχυρή υποστήριξη των αντιπροσωπειών της ΕΕ στις αντίστοιχες χώρες εταίρους. Οι ευρωπαϊκοί DFI συμμετέχουν ήδη ενεργά στις εν λόγω αποστολές προβολής του ΕΕΣ, οι οποίες συνήθως περιλαμβάνουν ενημερωτικές συναντήσεις με επενδυτές, με τον τοπικό ιδιωτικό τομέα, αξιωματούχους της χώρας εταίρου και εκπροσώπους των κρατών μελών της ΕΕ και άλλους σχετικούς δωρητές. Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στηρίζει τη διοργάνωση σημαντικών ειδικών ανά χώρα επιχειρηματικών φόρουμ, όπου συγκεντρώνονται σημαντικοί φορείς του ιδιωτικού τομέα, ΔΧΟ, επενδυτές και κυβερνητικοί παράγοντες. Τα εν λόγω επιχειρηματικά φόρουμ αποτελούν σημαντικές πλατφόρμες συζήτησης των προκλήσεων και των ευκαιριών όσον αφορά την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας και την προώθηση εγχώριων και ευρωπαϊκών επενδύσεων στη χώρα, με υψηλού επιπέδου συμμετοχές.

Επιπλέον, σε πλαίσιο τακτικής διαβούλευσης με τους ενωσιακούς αναπτυξιακούς και χρηματοδοτικούς οργανισμούς με επιτόπια παρουσία, οι αντιπροσωπείες της ΕΕ διοργανώνουν μηνιαίες συνεδριάσεις με τους οικονομικούς συμβούλους στις αντιπροσωπείες και τις πρεσβείες της ΕΕ στις χώρες εταίρους. Οι αντιπροσωπείες της ΕΕ διαδραματίζουν επίσης βασικό ρόλο στην τακτική διοργάνωση εργαστηρίων για θέματα επενδύσεων.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εργάζεται για τη βελτίωση και την ενίσχυση των εν λόγω υφιστάμενων τεχνικών συνεδριάσεων και λοιπών πλατφορμών, όπως δηλώνεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής του 2018 με τίτλο «Προς μια πιο αποτελεσματική χρηματοοικονομική αρχιτεκτονική για επενδύσεις εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης»¹⁷.

¹⁷ COM(2018) 644 final.

Συμπέρασμα αριθ. 23 του Συμβουλίου. ΚΑΛΕΙ την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διαμορφώσουν κίνητρα για ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των φορέων αναπτυξιακής χρηματοδότησης και υλοποίησης με διάφορα μεγέθη, χαρακτηριστικά και δυνατά σημεία, ώστε να μεγιστοποιηθεί ο αναπτυξιακός αντίκτυπος, ιδίως με την υποστήριξη συμμετοχικών συμπράξεων με μικρότερους αναπτυξιακούς οργανισμούς και τη βέλτιστη χρήση μέσων όπως οι ρυθμίσεις συνεργασίας, η συγχρηματοδότηση και οι διαδικασίες αμοιβαίας εμπιστοσύνης. ΚΑΛΕΙ την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναπτύξει μηχανισμούς για την απλούστευση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση για τους αναπτυξιακούς φορείς και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, ιδίως για τους μικρότερους.

Το μελλοντικό ETBA+, μέσω του άρθρου 27 παράγραφος 5 της πρότασης κανονισμού για τον ΜΓΑΔΣ, προβλέπει την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ επιλέξιμων εταίρων. Όπως σημειώνεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής του Σεπτεμβρίου του 2018, η Επιτροπή «καλεί τα κύρια χρηματοπιστωτικά και αναπτυξιακά ιδρύματα που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αναπτυξιακής χρηματοδότησης, τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο, να υιοθετήσουν ως άμεση προτεραιότητα μια πιο συνεργατική προσέγγιση».

Σε αυτό θα μπορούσε να συμπεριληφθεί η συγχρηματοδότηση σχετικών έργων από μικρότερους και μεγαλύτερους ευρωπαϊκούς DFI. Η Επιτροπή θα διασφαλίσει ίσους όρους ανταγωνισμού για όλους τους εταίρους υλοποίησης.

Επιπλέον, η Επιτροπή ενθαρρύνει θερμά την υποβολή προτάσεων από κοινοπραξίες των οργανισμών αναπτυξιακής χρηματοδότησης, που περιλαμβάνουν τουλάχιστον έναν DFI μικρού μεγέθους. Η Επιτροπή διερευνά, ως δυνατότητα, τις επιλογές που υπάρχουν, για παράδειγμα στο πλαίσιο των συμβουλίων διακυβέρνησης του ETBA+, ώστε να διαθέσει ένα μικρό ποσοστό του συνολικού ποσού διαθέσιμων κονδυλίων για προτάσεις που υποβάλλονται από κοινοπραξίες DFI. Κατόπιν συζητήσεων με τους DFI, θα μπορούσαν επίσης να προβλεφθούν μηχανισμοί για την προαγωγή της ανταλλαγής πληροφοριών και εμπειριών μεταξύ των DFI, για παράδειγμα στο πλαίσιο της EUBEC.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εντείνει τις τρέχουσες προσπάθειές της για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των αναπτυξιακών χρηματοδοτικών φορέων μέσω της προώθησης κοινών προγραμμάτων κατάρτισης και της ανάπτυξης διευκολύνσεων βοήθειας. Επιπλέον, πολλοί ΔΧΟ και φορείς κρατών μελών έχουν καταρτίσει, ή επεξεργάζονται επί του παρόντος, τη διαδικασία αξιολόγησης κατά πυλώνες. Η ολοκλήρωση της αξιολόγησης πιθανών εταίρων υλοποίησης κατά πυλώνες αποτελεί προϋπόθεση για τη διοχέτευση μελλοντικών δημοσιονομικών εγγυήσεων και συνδυαστικών πράξεων μέσω ενός ευρύτερου φάσματος μικρότερων ευρωπαϊκών DFI.

Η διαδικασία αξιολόγησης κατά πυλώνες¹⁸ αποτελείται από εννέα¹⁹ διαφορετικούς πυλώνες και είναι μία από τις απαραίτητες προϋποθέσεις για να καταστεί δυνατή η έμμεση διαχείριση της

¹⁸ C(2019) 2882 final, «για τη θέσπιση νέων όρων εντολής για τη μεθοδολογία αξιολόγησης κατά πυλώνες που πρέπει να χρησιμοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου».

χρηματοδότησης της ΕΕ, μεταξύ άλλων και εντός του πεδίου εφαρμογής του ΕΤΒΑ. Τα συστήματα, οι κανόνες και οι διαδικασίες των εν λόγω οντοτήτων πρέπει να διασφαλίζουν επίπεδο προστασίας των δημοσιονομικών συμφερόντων της ΕΕ ισοδύναμο με εκείνο που υφίσταται στο πλαίσιο της άμεσης διαχείρισης σε διάφορους βασικούς τομείς, όπως π.χ.: παροχή χρηματοδότησης σε τρίτους, λογιστικό σύστημα και ανεξάρτητος εξωτερικός έλεγχος. Η Επιτροπή εξετάζει επί του παρόντος τρόπους διευκόλυνσης και στήριξης της αξιολόγησης κατά πυλώνες με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση της συμμετοχικότητας.

Βασικός τομέας 2: Προσπάθειες επικοινωνίας και προβολής που έχουν αναληφθεί και θα υλοποιηθούν από τις υπηρεσίες της Επιτροπής και την ΕΥΕΔ

Συμπέρασμα αριθ. 16 του Συμβουλίου. ΚΑΛΕΙ την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να υποβάλουν προτάσεις, με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), για τη γενική εικόνα και το αφήγημα της συνολικής αναπτυξιακής στρατηγικής και χρηματοδότησης της ΕΕ και να αυξήσουν την προβολή και τη μεταδοτικότητα του αντικτύπου της τόσο για την ΕΕ όσο και για τις χώρες εταίρους. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ όλους τους σχετικούς ευρωπαϊκούς φορείς και τα κράτη μέλη να συζητήσουν τις προτάσεις αυτές με στόχο να βελτιώσουν τις επικοινωνιακές στρατηγικές και δραστηριότητές τους.

Η ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη, η συμμαχία Αφρικής–Ευρώπης για βιώσιμες επενδύσεις και θέσεις εργασίας και η Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία του επικοινωνιακού αφηγήματος και της στρατηγικής της ΕΕ. Με την αξιοποίηση των προαναφερομένων, οι υπηρεσίες της Επιτροπής, με την υποστήριξη της ΕΥΕΔ, εργάζονται για τη μεγιστοποίηση των προσπαθειών προβολής μέσω της ανάπτυξης αφηγημάτων και επικοινωνιακών δράσεων που εναρμονίζονται με τη συνολική αναπτυξιακή στρατηγική της ΕΕ, με σκοπό την αύξηση της προβολής της ΕΕ.

Πολλές πρωτοβουλίες που προσβλέπουν στην αποτελεσματική επικοινωνιακή προβολή της συνεργασίας της ΕΕ με χώρες εταίρους βρίσκονται ήδη σε στάδιο υλοποίησης. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται εκστρατείες στην ΕΕ και σε χώρες εταίρους (το 2019 διοργανώθηκαν 15 επιχειρηματικές εκδηλώσεις, εκ των οποίων οκτώ σε κράτη μέλη της ΕΕ)· στο επίκεντρο των εν λόγω πρωτοβουλιών βρίσκεται η προαγωγή των αξιών της ΕΕ και ο αντίκτυπος της συλλογικής δράσης και των επενδύσεων της ΕΕ ανά τον κόσμο.

Επιπλέον, το άρθρο 36 του προτεινόμενου κανονισμού για τον ΜΓΑΔΣ προβλέπει περαιτέρω μέτρα για την ενίσχυση της επικοινωνίας όσον αφορά τις επενδύσεις της ΕΕ και τις διεθνείς συμπράξεις, απαιτώντας από τους βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς να διασφαλίζουν ότι οι αποδέκτες της χρηματοδότησης της ΕΕ μνημονεύουν ρητώς την προέλευσή της και εξασφαλίζουν την προβολή της

¹⁹ Οι όροι αναφοράς για τις αξιολογήσεις κατά πυλώνες διατίθενται στη διεύθυνση: https://ec.europa.eu/europeaid/funding/about-funding-and-procedures/audit-and-control/pillar-assessments_en

παρέχοντας στοχευμένη πληροφόρηση στα μέσα ενημέρωσης και στο κοινό. Παρότι το άρθρο 20 παράγραφος 2 στοιχείο γ) προβλέπει περαιτέρω μέτρα στήριξης που αφορούν τις στρατηγικές επικοινωνίας, την εταιρική επικοινωνία και την προβολή των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, είναι επιτακτική η ανάγκη οι βασικοί φορείς υλοποίησης της συνολικής αναπτυξιακής στρατηγικής της ΕΕ να εργάζονται για την ενίσχυση του αφηγήματος και των επικοινωνιακών προσπαθειών της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό θα μπορούσαν, ειδικότερα, να περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- στενότερος συντονισμός μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, των κρατών μελών, των DFI και των φορέων υλοποίησης για τη βελτίωση κοινών επικοινωνιακών στρατηγικών και δραστηριοτήτων
- σχεδιασμός ενός σήματος που θα μπορούν να χρησιμοποιούν οι εθνικοί και ενωσιακοί αναπτυξιακοί οργανισμοί και τράπεζες για να προβάλλουν τις αναπτυξιακές δραστηριότητες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων· ήδη υφίσταται το σήμα «EU4», το οποίο χρησιμοποιείται ευρέως στις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης και αναπαράγεται σε πολλές εφαρμογές και πλαίσια (δηλ. EU4Finance, EU4Energy κ.λπ.)
- ανάπτυξη ειδικών εταιρικών γραφικών που πληροφορούν το κοινό για πράξεις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ
- δοκιμή νέων τρόπων προσέγγισης μεγαλύτερου εύρους κοινού μέσω έργων όπως η εκστρατεία Faces2Heart
- ανάπτυξη στοχευμένων εργαλείων για ειδικές ομάδες-στόχους, όπως οι ενδοενωσιακοί φορείς, οι ενδιαφερόμενοι εκτός ΕΕ και οι δικαιούχοι χρηματοδότησης της ΕΕ.

Βασικός τομέας 3: Ικανότητα, επιχειρησιακή εφαρμογή και προσπάθειες εσωτερικού συντονισμού που έχουν αναληφθεί και θα υλοποιηθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με τη βοήθεια της ΕΥΕΔ

Συμπέρασμα αριθ. 17 του Συμβουλίου. ΤΟΝΙΖΕΙ τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της ΕΥΕΔ στην υλοποίηση της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω του καλύτερου συντονισμού όλων των ευρωπαϊκών αναπτυξιακών φορέων, σύμφωνα με την αυξημένη πολιτική καθοδήγηση που παρέχει το Συμβούλιο, ιδίως όσον αφορά τους αναπτυξιακούς στόχους. Τις ΚΑΛΕΙ να αυξήσουν τον εσωτερικό συντονισμό καθώς και τη συνεργασία τους με τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο του διαλόγου πολιτικής και των εθνικών και περιφερειακών στρατηγικών.

Η Επιτροπή, με την υποστήριξη της ΕΥΕΔ, ενισχύει τις προσπάθειες αναβάθμισης και επιχειρησιακής εφαρμογής της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ μέσω της βελτίωσης του συντονισμού όλων των ευρωπαϊκών φορέων. Σημειώνει πρόοδο όσον αφορά την αύξηση του εσωτερικού συντονισμού, καθώς και την ενίσχυση της συνεργασίας με τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο της προετοιμασίας διαλόγων πολιτικής και εθνικών και περιφερειακών στρατηγικών. Σε πολλές χώρες, έχει εδραιωθεί στενή συνεργασία μεταξύ των αντιπροσωπειών της ΕΕ και των πρεσβειών των κρατών μελών. Η εν λόγω συνεργασία θα ενισχυθεί περαιτέρω από μέσα όπως το ΕΕΣ, το οποίο αποτελεί βασικό εργαλείο εν προκειμένω.

Ο προτεινόμενος κανονισμός για τον ΜΓΑΔΣ προβλέπει την ενοποίηση των υφιστάμενων μέσων με την εφαρμογή κοινής διακυβέρνησης και της προσέγγισης της «προτεραιότητας στην πολιτική». Αυτό θα αποτελέσει βασική προϋπόθεση για τη διασφάλιση αποτελεσματικού και συνεκτικού εσωτερικού συντονισμού. Επιπλέον, η πρόταση απευθύνει ρητή έκκληση για ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών (άρθρο 8 παράγραφος 5). Σημειώνεται επίσης ότι στα άρθρα 8, 10, 11 και 12 προτείνεται μια συμμετοχική διαδικασία, η οποία περιλαμβάνει κοινό προγραμματισμό με τα κράτη μέλη και διαβούλευση με τους εταίρους υλοποίησης, τις χώρες εταίρους, τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και τις τοπικές αρχές.

Η αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ υλοποιείται επί του παρόντος μέσω πολλών και ποικίλων πλαισίων και μηχανισμών που θα μπορούσαν να αναβαθμιστούν για την περαιτέρω ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς τους. Περιφερειακές πλατφόρμες όπως τα στρατηγικά και επιχειρησιακά συμβούλια του εξωτερικού επενδυτικού σχεδίου της ΕΕ και οι γνωμοδοτικές συνθέσεις, όπως η EUBEC ή το δίκτυο επαγγελματιών, συγκεντρώνουν εκπροσώπους της Ένωσης και των κρατών μελών, εταίρους υλοποίησης και εμπειρογνώμονες του τομέα της ανάπτυξης, επιτρέποντας στην ΕΕ να αξιοποιήσει τον πλούτο της διαθέσιμης εμπειρογνωσίας, υπό την πολιτική καθοδήγηση του Συμβουλίου.

Στο μέλλον η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται στενότερα με τους ενδιαφερομένους στο πλαίσιο της δομής διακυβέρνησης του ΕΤΒΑ+, αρχής γενομένης από τον προγραμματισμό του δημοσιονομικού κύκλου 2021-2027, ο οποίος θα καθοδηγείται πρωτίστως από τους στόχους πολιτικής της ΕΕ, ανεξαρτήτως των ήδη υφιστάμενων και μελλοντικών εργαλείων και εταίρων. Ο κοινός προγραμματισμός θα καταστεί η «προτιμώμενη επιλογή» στο πλαίσιο του ΜΓΑΔΣ και θα συμβάλει στην προαγωγή της συνεργασίας και του συντονισμού για τη χρηματοδότηση επενδύσεων.

Συμπέρασμα αριθ. 22 του Συμβουλίου. ΚΑΛΕΙ την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τη συνεργασία μεταξύ των υφιστάμενων ευρωπαϊκών κόμβων γνώσης και ερευνητικών ιδρυμάτων για την ανάπτυξη, συνδέοντας αποτελεσματικότερα την ενωσιακή και τη διεθνή αναπτυξιακή έρευνα με την χάραξη πολιτικής, παρέχοντας στήριξη για την προώθηση των αναπτυξιακών μελετών και προάγοντας τη μάθηση σχετικά με την υποβολή εκθέσεων και τη μέτρηση του αναπτυξιακού αντικτύπου εντός της ΕΕ. Είναι επίσης σκόπιμο να επεξεργαστούν τη δημιουργία κοινής πλατφόρμας με πληροφορίες, μεταξύ άλλων, σχετικά με τα εν εξελίξει και τα προγραμματιζόμενα έργα, τους χρηματοδοτικούς όρους, κατά περίπτωση, και τους εταίρους υλοποίησής τους, ώστε να παρέχεται ολοκληρωμένη εικόνα της δράσης της ΕΕ, λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων εργαλείων.

Οι υπουργικές σύνοδοι του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων για την ανάπτυξη παρέχουν την πολιτική καθοδήγηση για τα θέματα αναπτυξιακής πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης επενδύσεων προς υποστήριξη της ανάπτυξης. Οι υπουργοί ασχολούνται τακτικά με αυτά τα ζητήματα, με πλέον πρόσφατο παράδειγμα την υπουργική σύνοδο της 26ης Νοεμβρίου 2019 στην οποία οι υπουργοί προσκάλεσαν την ηγεσία των ευρωπαϊκών ΔΧΟ. Το Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων έχει επίσης διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο, διασφαλίζοντας τη διεξαγωγή των απαραίτητων διαλόγων μεταξύ των βασικών ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών και αναπτυξιακών φορέων.

Επιπλέον, οι συνεδριάσεις σε επίπεδο γενικών διευθυντών της ΕΕ για την ανάπτυξη λειτουργούν ως πλατφόρμες συζήτησης σχετικά με τις αναπτυξιακές δράσεις της ΕΕ. Η τελευταία συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2019 στις Βρυξέλλες και επικεντρώθηκε στον τρόπο με τον οποίο οι DFI μπορούν να μεγιστοποιήσουν τη συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς και στις ενδεχόμενες ευκαιρίες που προσφέρει το ΕΕΣ.

Επίσης, αναπτύσσονται πλατφόρμες με πληροφορίες σχετικά με εν εξελίξει και προγραμματιζόμενα έργα. Πριν από τρία έτη, η Επιτροπή δημιούργησε την πρωτοβουλία για τον συντονισμό των επενδύσεων στην περιοχή της Νότιας Μεσογείου (AMICI) με σκοπό την παροχή συνδρομής για τη μέτρηση του αναπτυξιακού αντικτύπου. Η AMICI αποτελεί μια συνεργατική βάση δεδομένων μοναδικής εγγραφής που αναπτύχθηκε από εμπειρογνώμονες της Επιτροπής σε θέματα ανάπτυξης και χρηματοδότησης για έργα που υλοποιούνται στη περιοχή Γειτονίας και περιλαμβάνει αναπτυξιακά έργα από την ΕΕ, τα κράτη μέλη και ΔΧΟ. Μέσω της βάσης δεδομένων, η Επιτροπή μπορεί να συλλέγει, να αναλύει και να φιλτράρει δεδομένα από το σύνολο των διαφόρων έργων που υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια των τελευταίων τριών ετών.

Επίσης, ο EU Aid Explorer λειτουργεί ως μοναδικό εργαλείο και υπηρεσία μίας στάσης για πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοδότηση: διευκολύνει τον συντονισμό των δωρητών, διασφαλίζει τη διαφάνεια και βελτιώνει τη λογοδοσία προς τους πολίτες. Ο EU Aid Explorer παρέχει στους χρήστες τη δυνατότητα να βρίσκουν συνολικά συγκεντρωτικά δεδομένα καθώς και λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με διεθνή αναπτυξιακά έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της, μέσω της χρήσης στοιχείων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ανοικτών δεδομένων που δημοσιεύονται από τα κράτη μέλη της ΕΕ στο σύστημα αναφοράς πιστωτή του ΟΟΣΑ (CRS) και στο πρότυπο της πρωτοβουλίας για τη διαφάνεια της διεθνούς βοήθειας (ΠΔΔΒ).

Η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο να χρησιμοποιήσει βάση δεδομένων και για άλλες εξωτερικές δράσεις και περιφέρειες. Η Επιτροπή εκτιμά επίσης τη δυνατότητα δημιουργίας ενός «κέντρου

αριστείας» όσον αφορά τη γνώση στον τομέα της ανάπτυξης μέσω ενωσιακών ομάδων προβληματισμού, σε συνδυασμό με τη δυνατότητα περαιτέρω συμμετοχής ευρωπαϊκών ομάδων προβληματισμού στη διεθνή συνεργασία της ΕΕ για παγκόσμια βιώσιμη ανάπτυξη.

Συμπέρασμα αριθ. 24 του Συμβουλίου. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ τη θέσπιση κοινών προτύπων και επιχειρηματικών μοντέλων για τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στην υλοποίηση της αναπτυξιακής πολιτικής, με βάση τις αρχές τόσο του ΟΟΣΑ όσο και της συνδυαστικής χρηματοδότησης του ιδρύματος αναπτυξιακής χρηματοδότησης (DFI).

Στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Ενίσχυση του ρόλου του ιδιωτικού τομέα για την επίτευξη βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης στις αναπτυσσόμενες χώρες»²⁰, η Επιτροπή έθεσε έξι κριτήρια για τη στήριξη φορέων του ιδιωτικού τομέα στο πλαίσιο των αρχών της για την ενίσχυση του ρόλου του ιδιωτικού τομέα στην αναπτυξιακή συνεργασία της ΕΕ. Τα εν λόγω κριτήρια εφαρμόζονται επίσης στις συνδυαστικές και εγγυητικές πράξεις της ΕΕ και συνάδουν με τις πέντε αρχές του συνδυασμού μέσων χρηματοδότησης του ΟΟΣΑ²¹.

Στα συμπεράσματά του σχετικά με την επικοινωνία, το Συμβούλιο υποστήριξε τις αρχές και τα κριτήρια που προτείνονται για τη συνεργασία με, και την παροχή στήριξης προς, τον ιδιωτικό τομέα και κάλεσε την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καθορίσουν τον συγκεκριμένο τρόπο εφαρμογής τους. Συνεπώς, η Επιτροπή διεξήγαγε περαιτέρω συζητήσεις με τα κράτη μέλη ως προς τις αρχές και τα κριτήρια, στο πλαίσιο της ομάδας εμπειρογνομόνων για την ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα της ΕΕ και μίας συνεδρίασης των γενικών διευθυντών της ΕΕ που είναι αρμόδιοι για θέματα ανάπτυξης.

Η υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά καθορίζει ουσιαστικά τις πράξεις του ιδιωτικού τομέα, τόσο στις ευρωπαϊκές χώρες όσο και στις χώρες εταίρους. Κατά τα τελευταία έτη, η Επιτροπή εργάστηκε για την προαγωγή της υπεύθυνης επιχειρηματικής συμπεριφοράς και για την εφαρμογή των κατευθυντήριων αρχών των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα, μέσω ενός συνδυασμού εθελοντικών και υποχρεωτικών δράσεων. Τον Μάρτιο του 2019 η Επιτροπή δημοσίευσε έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής στο οποίο παρουσιάζεται επισκόπηση της προόδου όσον αφορά την εταιρική κοινωνική ευθύνη, την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά, καθώς και τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα²².

Η Επιτροπή είναι επίσης ενήμερη σχετικά με το έργο της ομάδας εργασίας των DFI σχετικά με τις αρχές συνδυασμένων μέσων χρηματοδότησης υπό ευνοϊκούς όρους για έργα του ιδιωτικού τομέα.²³ Χρησιμοποιούνται ήδη στην εφαρμογή του συνδυασμού μέσων, μεταξύ άλλων και σε σχέση με την αρχή του ελάχιστου επιπέδου ευνοϊκών όρων, που σημαίνει ότι οι συνεισφορές των δωρητών θα πρέπει να ανέρχονται στο ελάχιστο δυνατό επίπεδο προκειμένου το εκάστοτε έργο να καταστεί οικονομικά και δημοσιονομικά βιώσιμο.

Η Επιτροπή έχει ενσωματώσει τις αρχές και τα κριτήρια που προαναφέρθηκαν στις κατευθυντήριες γραμμές της για τον συνδυασμό μέσων, τις οποίες θα επικαιροποιήσει περαιτέρω εντός του 2020.

²⁰ COM(2014) 263 final.

²¹ <http://www.oecd.org/development/financing-sustainable-development/blended-finance-principles/>

²² SWD(2019) 143 final.

²³ DFI Working Group on Blended Concessional Finance for Private Sector Projects - Joint Report, October 2018 Update, <https://www.edfi.eu/wp/wp-content/uploads/2018/10/DFI-Blended-Finance-Report-OCT-2018.pdf>

Συμπέρασμα

Η Επιτροπή επικροτεί την έγκαιρη παροχή καθοδήγησης εκ μέρους του Συμβουλίου και θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται μαζί του για την επίτευξη των προτεραιοτήτων και των στόχων της ΕΕ σε σχέση με τη μελλοντική χρηματοοικονομική αρχιτεκτονική για την ανάπτυξη. Είναι επίσης έτοιμη να πραγματοποιήσει νέα βήματα για τη βελτίωση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των φορέων που εμπλέκονται στην υλοποίηση της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ. Εν προκειμένω, στις μελλοντικές δράσεις τις οποίες θα αναπτύξει η Επιτροπή θα λαμβάνονται υπόψη οι εντολές των αρμόδιων επιτρόπων προκειμένου να προταθεί ένας νέος ολοκληρωμένος μηχανισμός συντονισμού με σκοπό να διασφαλιστεί ότι η ΕΕ, τα κράτη μέλη της και οι ΔΧΟ στους οποίους είναι μέτοχοι, χρησιμοποιούν συλλογικά την αξιοσημείωτη ικανότητά τους για παροχή χρηματοδοτικής βοήθειας με συνεκτικό τρόπο που προάγει τις αξίες και τους στρατηγικούς στόχους της ΕΕ.

Όπως έχει ήδη εξηγηθεί αναλυτικά στην παρούσα έκθεση, οι υπηρεσίες της Επιτροπής, με την υποστήριξη της ΕΥΕΔ²⁴, εργάζονται με στόχο την υλοποίηση των συστάσεων της ομάδας σοφών και των συμπερασμάτων του Συμβουλίου. Ορισμένα μέτρα για την υλοποίηση, τον εξορθολογισμό και τη σημαντική ενίσχυση της χρηματοοικονομικής αρχιτεκτονικής για την ανάπτυξη εκκρεμούν εν αναμονή της έγκρισης του προτεινόμενου κανονισμού για τον ΜΓΑΔΣ, ενώ πολλά άλλα βρίσκονται ήδη στο στάδιο της υλοποίησης. Επιπλέον, η Επιτροπή αναμένει τις συνεισφορές που έχει ζητήσει το Συμβούλιο από την ΕΤΕπ και την ΕΤΑΑ, και ιδίως τις αντίστοιχες προτάσεις τους σχετικά με την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των δύο ιδρυμάτων και των ευρωπαϊκών και άλλων DFI. Πρέπει να ληφθούν περαιτέρω μέτρα για τη διερεύνηση άλλων τομέων, όπως υποδεικνύεται από την ομάδα σοφών και το Συμβούλιο.

Τέλος, η Επιτροπή υποστηρίζει το συμπέρασμα του Συμβουλίου διά του οποίου παροτρύνει τα κράτη μέλη να ενστερνιστούν σε μεγαλύτερο βαθμό την αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ μέσω εντατικότερης δέσμευσης, τακτικής καθοδήγησης στο πλαίσιο της συγκεκριμένης πολιτικής και περαιτέρω στρατηγικής καθοδήγησης, καθώς και μέσω αποτελεσματικότερης αλληλεπίδρασης και συντονισμού με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Ύπατο Εκπρόσωπο / Αντιπρόεδρο. Η Επιτροπή στηρίζει αυτή την προσέγγιση, η οποία συνάδει με την έκκληση της συνολικής στρατηγικής της ΕΕ για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας για μεγαλύτερη δυνατότητα ανταπόκρισης και κοινή προσέγγιση της Ένωσης, με την ευρωπαϊκή κοινή ευρωπαϊκή αντίληψη για την ανάπτυξη — το κοινό όραμα της ΕΕ για την αναπτυξιακή συνεργασία, καθώς και με το πλαίσιο που συμφωνήθηκε μέσω της Ατζέντας του 2030 και του προγράμματος δράσης της Αντίς Αμπέμπα, τόσο για την ΕΕ όσο και για τα κράτη μέλη της.

²⁴ Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 της απόφασης 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου.